

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

Gazeta Prawna, 03.01.2005

Piotr Liss, Konsultant podatkowy w Spółce Doradztwa Podatkowego Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy w Poznaniu

Ekspert wyjaśnia: Sprzedaż wierzytelności własnych a VAT

- Jak na gruncie nowej ustawy o VAT kwalifikować należy sprzedaż wierzytelności własnych podatnika? W tej kwestii istnieją dość znaczne spory interpretacyjne: od teorii wyłączenia tej czynności z zakresu opodatkowania VAT, poprzez opodatkowanie według stawki 22 proc. jako tzw. sprzedaży praw mieszczącej się w definicji usług, czy też korzystanie ze zwolnienia w VAT jako usługi pośrednictwa finansowego?

- Przelew wierzytelności uregulowany został przepisami art. 509 - 517 ustawy z dnia 23. kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Istotą tej instytucji jest umowa zawierana przez wierzyciela z osobą trzecią, na mocy której osoba ta nabywa od wierzyciela przysługującą mu wierzytelność. Prawne skutki przelewu wierzytelności polegają więc na tym, że prawa przysługujące zbywcy przechodzą na nabywcę wierzytelności. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. nr 54, poz. 535) opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlegają odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju.

- Czy moglibyśmy na gruncie obowiązujących przepisów wyjaśnić co rozumiemy pod pojęciem towaru a co pod pojęciem usługi?

- Zgodnie z brzmieniem art. 8 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, świadczeniem usług jest każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów rozumieniu art. 7 ustawy. Definicję towarów zawiera natomiast art. 2 pkt 6 powyższej ustawy, zgodnie z którym towarami są: rzeczy ruchome, jak również wszelkie postacie energii, budynki i budowle lub ich części. W powyższym katalogu ustawodawca nie umieścił wierzytelności jako prawa majątkowego, nie można zatem twierdzić, iż przelew wierzytelności podlega opodatkowaniu jako dostawa towarów.

- Jak należy zatem traktować cesję wierzytelności?

- Cesja wierzytelności (praw majątkowych) uznana może zostać za świadczenie usług, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług. Taka

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

kwalifikacja dokonanej czynności może nastąpić jednak wyłącznie wówczas, gdy wierzytelność będąca przedmiotem sprzedaży została uprzednio nabyta bądź to od pierwszego wierzyciela, bądź też od każdego kolejnego, który nabył ją na mocy umowy, a więc w ramach czynności określanych jako usługi pośrednictwa finansowego (PKWiU 65.23.10). Jeśli wierzytelność jest wierzytelnością własną podatnika, to przeniesienie prawa do niej na podmiot trzeci stanowi *de facto* formę uzyskania należnej zapłaty za wcześniej wykonane świadczenia. Opodatkowanie przelewu własnej wierzytelności prowadziłoby do absurdałnej sytuacji podwójnego opodatkowania tej samej czynności: jeden raz w momencie świadczenia usługi/dostawy towaru, drugi natomiast w momencie realizacji prawa do zapłaty. W związku z powyższym stwierdzić należy, iż umowa przelewu wierzytelności własnej nie podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.

Rozmawiała Ewa Matyszewska